

Regional utbildnings- och övningsstrategi

2017–2020

Länstyrelsen
Örebro län

Länsstyrelsen – en samlade kraft

Sverige är indelat i 21 län och varje län har en länsstyrelse och en landshövding. Länsstyrelsen är regeringens ombud i länet och ska både förverkliga den nationella politiken och samtidigt ta hänsyn till regionala förhållanden och förutsättningar. Länsstyrelsen är alltså en viktig länk mellan länets kommuner och dess invånare å ena sidan och regeringen, riksdagen och de centrala myndigheterna å den andra sidan.

Titel: Regional utbildnings- och övningsstrategi 2017–2020

Utgivare: Länsstyrelsen i Örebro län

Författare: Beredningsdirektör Tiina Johansson

Kontaktperson: Krisberedskapshandläggare Mathilda Borgström

Publikationsnummer: 2017:13

Omslagsbild: Carolina Donnerot

Innehåll

Bakgrund och syfte	4
Målgrupp	4
Avgränsningar.....	4
Styrdokument.....	5
Ansvar.....	5
Uppföljning och uppdatering	5
Gemensamma förmågor	6
Övningar	7
Gemensamma övningar i Örebro län	8
Andra regelbundna övningar i Örebro	8
Gemensamma utbildningar i Örebro län.....	9
Andra regelbundna utbildningar i Örebro län.....	9
Bilaga Aktivitetsplan åren 2017 – 2020.....	10
Aktiviteter 2017	10
Aktiviteter 2018	10
Aktiviteter 2019	10
Aktiviteter 2020	10

Bakgrund och syfte

Den regionala utbildnings- och övningsstrategin har tagits fram av arbetsgrupp utbildning och övning. Gruppen består av representanter från Bergslagens Räddningstjänst, Karlskoga kommun, Nerikes Brandkår, Polisregion Bergslagen, Örebro kommun, Region Örebro Län och Länsstyrelsen i Örebro.

Syfte med strategin är att skapa samsyn och ge stöd i planering av utbildning och övning samt utveckla krisberedskapsförmågan i Örebro län.

Strategin innehåller gemensamma förmågor, planerade utbildningar och övningar samt en aktivitetsplan för åren 2017–2020.

Regionala rådet för skydd mot olyckor och krisberedskap har ställt sig bakom strategin den 17 november 2016.

Målgrupp

Främsta målgruppen för strategin är aktörerna:

- kommunerna i Örebro län
- Region Örebro Län
- Polisområde Örebro län
- Nerikes Brandkår
- Bergslagens Räddningstjänst
- Räddningstjänsten Västerbergslagen
- Länsstyrelsen i Örebro län.

Strategin kan även beröra och vända sig till regionala aktörer såsom Trafikverket, Försvarsmakten, SOS Alarm AB, Migrationsverket, näringslivet och ideella resurser som förstärker olika aktörer vid en samhällsstörning.

Även centrala myndigheter kan ta del av underlaget för sina inriktningar, planeringar och samordningar av utbildningar, övningar eller andra aktiviteter.

Avgränsningar

Strategin beskriver gemensamma mål för förmågor och planerade gemensamma aktiviteter i Örebro län.

Nationella samverkans- och sektorövningar redovisas inte här utan dessa återfinns hos Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) och deras ”Nationellt forum för inriktning och samordning av övningar” (NAFS).

Styrdokument

Det finns ett antal styrande inriktningar, faktorer och/eller dokument på vilka förmågor aktörer förväntas eller ska ha. Nedan redovisas några.

1. MSB:s nationella inriktning i NAFS1 2017–2019 anger följande prioriterade förmågor:
  - 1.1. Innebörden i det geografiska områdesansvaret på nationell, regional och lokal nivå
  - 1.2. Samverkan om samlad lägesuppfattning (fram till 2017)
Prioritering av resurser (och dess samband med uthållighet, inklusive ev. koppling till EU- och internationell nivå)
  - 1.3. Kommunikation och informationssamordning
  - 1.4. Stöd från Försvarmakten vid kriser samt stöd till Försvarmakten vid militära hot.
2. Regional risk- och sårbarhetsanalys Örebro län
3. Utbildnings- och övningsbehov identifierade vid möten i Örebro län
4. Kommunernas övnings- och utbildningsplan avseende krisberedskap.

Ansvar

Varje aktör har ansvaret för att ge möjlighet för utveckling av sin egen personals individuella förmåga och sin egen organisations samlade förmåga.

Länsstyrelsen i Örebro län är ordförande i Regionala rådet för skydd mot olyckor och krisberedskap som fastställer dokumentet, men dess innehåll är utvecklad i samarbete med representanter för aktörer i arbetsgruppen för utbildning och övning.

Uppföljning och uppdatering

Länsstyrelsen följer upp strategin och genomförda aktiviteter i länet årligen. Årligen inhämtas underlag från styrdokument, utvärderingar från inträffade händelser och övningar samt nätverksträffar. Resultaten sammanställs och redovisas i de nätverk som leds av Länsstyrelsen.

Därefter uppdateras strategin för kommande år i samverkan med aktörer i Örebro län.

---

¹ MSB:s Nationellt forum för samordning och inriktning av övningar (NAFS)

Gemensamma förmågor

Förmågor delas in i grundläggande, god och mycket god förmåga.

Individnivå		Organisationsnivå
Teoretiska kunskaper	Praktisk färdighet	Förmåga
Mycket goda kunskaper	Mycket god färdighet	Mycket god förmåga
Goda kunskaper	God färdighet	God förmåga
Grundläggande kunskaper	Grundläggande färdighet	Grundläggande förmåga
Bristande kunskaper	Bristande färdighet	Bristande förmåga

Aktörer i Örebro län förväntas ha nedanstående förmågor:

- Förmåga att dygnet runt, året om, omvärldsbevaka, kunna ta emot meddelanden och ha förmåga att larma och starta upp sin egen verksamhet.
- Förmåga att inhämta och sammanställa en aktörsspecifik lägesbild inklusive kommunikativ bild.
- Förmåga att bedöma händelsen/situationen, ta initiativ till samverkansmöte med syftet att dela information och bidra till samlad lägesbild.
- Förmåga att analysera och rapportera om/inom sitt verksamhets- och ansvarsområde.
- Förmåga att på kort tid och/eller på vaga beslutsunderlag fatta beslut.
- Förmåga att tekniskt använda verktyg för kommunikation med andra aktörer (genom t.ex. telefoni, mobiltelefoni, epost, WIS, Rakel eller annat sätt)
- Förmåga till att kommunicera och krisinformera med allmänhet och media.
- Förmåga att samordna och förmedla information internt och externt.
- Förståelse för sin roll i helheten.
- Förmåga att utvärdera inträffade samhällsstörningar för att dra lärdomar och vidta åtgärder på identifierade brister.

Övningar

Övningar ska ha tydligt syfte och mål och ska utvärderas mot dessa. Resultaten ska gå att följa upp. Övningar bör inriktas mot/inkludera moment som mot de fastställda förmågebehoven.

MSB har lanserat "Öva enkelt!", ett stöd som underlättar planering, genomförande och utvärdering av övningar. Se MSB:s hemsida.

Olika övningar kan och bör användas beroende på organisationens och individernas kunskaps- och erfarenhetsnivå.

Nedan redovisas exempel från enklare till mer avancerade övningar.

- Tekniska test
- Larmövning
(förberedda, oförberedda)
- Varningsövning
(förberedda, oförberedda)
- Skrivbordsövning
(resonerande/utbildande/utvecklande)
- Funktionsövning
(övning inom verksamhet/enhet/skift/motsvarande)
- Momentövning
(övning av moment som inte är funktionsövning)
- Ledningsövning
(lokalt, regionalt, nationellt, internationellt)
- Samverkansövning
(lokalt, regionalt, nationellt, internationellt)
- Fältövning
(lokalt, regionalt, nationellt, internationellt)
- Fullskaleövning
(lokalt, regionalt, nationellt, internationellt)

Gemensamma övningar i Örebro län

Nedanstående är exempel på gemensamma övningar i länet.

	Aktivitet	Omfattning	Ansvarig	Övrigt
1	Larmövning TiB	En gång/år	Länsstyrelsen	Enligt lista för inkallning vid samordning
2	Funktionsövningar Rakel och WIS	Kvartalsvis årligen	Länsstyrelsen	För TiB, RCB, VB eller motsvarande.
3	Övning lägesbild	En gång/år	Länsstyrelsen	
4	Övning analys av lägesbild	En gång/år	Länsstyrelsen	
5	Övning prioritering	En gång/år	Länsstyrelsen	
6	Övning kriskommunikation	En gång/år	Länsstyrelsen	
7	Samverkansövning	Vartannat år		Planering, genomförande och utvärdering tillsammans med aktörer i länet

Andra regelbundna övningar i Örebro

	Aktivitet	Omfattning	Ansvarig	Övrigt
1	Hjälmare	Vartannat år	Länsstyrelsen, Nerikes Brandkår och Polisen	Diskussionsövning och genomgång av teori
2	Övning SEVESO-anläggning	Enligt plan	Nerikes Brandkår	Bergslagens Räddningstjänst tillsyn Värmland
3	Flygplatsövning	Vart annat år	Anläggningsägaren	Minst kommunen, kommunal räddningstjänst, polisen och Region Örebro Län bör vara delaktiga
4	Aktörsspecifika övningar	Enligt övningsplan	Aktören själv	

Gemensamma utbildningar i Örebro län

	Aktivitet	Omfattning	Ansvarig	Övrigt
1	Regional samverkanskurs	Årligen v 45/46	Länsstyrelsen	Planering, genomförande och utvärdering tillsammans med representanter i länet
2	Samordning i Örebro län	Årligen	Länsstyrelsen	Planering, genomförande och utvärdering tillsammans med representanter i länet
3	Kriskommunikation	Årligen	Länsstyrelsen	
4	Lägesbild och analys	Årligen	Länsstyrelsen	
5	Prioritering och förstärkningsresurser	Årligen	Länsstyrelsen	
6	Riskbild Örebro län	Vartannat år	Länsstyrelsen	
7	Civilt försvar/Totalförsvar	Årligen	Länsstyrelsen	

Andra regelbundna utbildningar i Örebro län

	Aktivitet	Omfattning	Ansvarig	Övrigt
1	Stabsmetodik	Enligt övningsplan	Aktören själv	

Bilaga Aktivitetsplan åren 2017–2020

Nedanstående beskriver vilka gemensamma aktiviteter som genomförs för att uppnå förmågemålen.

Aktiviteter 2017

- Seminarium civilt försvar/totalförsvar 26 januari
- Diskussionsövning Hjälmarens 1 mars
- Seminarium samordning i Örebro län
- Funktionsövning kvartalsvis
- Lägesbild och analys*
- Prioritering och förstärkningsresurser*
- Riskbild Örebro län
- Regional samverkanskurs (4 dagar) Vecka 45/46

Aktiviteter 2018

- Övning Sonja Hösten
- Regional samverkanskurs (4 dagar) Vecka 45/46

Aktiviteter 2019

- Länskonferens 2 dagar
- Diskussionsövning Hjälmarens Mars
- Riskbild Örebro län
- Regional samverkanskurs (4 dagar) Vecka 45/46

Aktiviteter 2020

- Regional samverkanskurs (4 dagar) Vecka 45/46
- Totalförsvarsövning

*Årligen återkommande

Länsstyrelsen
Örebro län

Länsstyrelsen i Örebro län
Stortorget 22, 701 86 Örebro
010-224 80 00
orebro@lansstyrelsen.se
www.lansstyrelsen.se/orebro